

УДК 336.64

*І. П. Ткаченко,
к.е.н. доцент, Дніпродзержинський державний технічний університет
А. В. Гайдук,
магістрант, Дніпродзержинський державний технічний університет*

РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНА ДИСЦИПЛІНА ПІДПРИЄМСТВ: УЗАГАЛЬНЕННЯ ПІДХОДІВ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття присвячена дослідженню економічної сутності і методичних основ оцінки розрахунково-платіжної дисципліни, теоретичних аспектів впливу чинників на забезпечення розрахунково-платіжної дисципліни, розглядаються актуальні питання її негативного впливу на фінансову стабільність суб'єктів господарювання.

Статья посвящена исследованию экономической сущности и методических основ оценки расчетно-платежной дисциплины, теоретических аспектов влияния факторов на обеспечение расчетно-платежной дисциплины, рассматриваются актуальные вопросы ее негативного влияния на финансовую стабильность субъектов хозяйствования.

The article is devoted research of economic essence and methodical bases of estimation of disciplines of payments, theoretical aspects of influence of factors, on providing of disciplines of payments, the pressing questions are examined and it negative influence on financial stability of enterprises.

Ключові слова: *розрахунково-платіжна дисципліна, дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, платоспроможність, ліквідність, рух грошових потоків, фінансова стійкість.*

Ключевые слова: *расчетно-платежная дисциплина, дебиторская задолженность, кредиторская задолженность, платежеспособность, ликвидность, движение денежных потоков, финансовая устойчивость.*

Keywords: *disciplines of payments, account receivable, account payable, solvency, liquidity, motion of money streams, financial firmness.*

ВСТУП

Сучасний розвиток вітчизняної економіки супроводжується новим етапом реформ, посиленням економічної глобалізації, зростанням невизначеності та мінливістю умов господарювання, вимагаючи від суб'єктів господарювання швидкої та гнучкої реакції на зміну чинників зовнішнього середовища. Усе це передбачає впровадження ефективних механізмів управління, які даватимуть змогу сприйняти зміни, ідентифікувати їх і забезпечити відповідну адаптацію господарської, фінансової та інвестиційної діяльності [1]. Незалежно від форми власності та організаційно-правової структури підприємство являє собою систему відкритого типу, тобто має тісні контакти із зовнішнім середовищем і, насамперед, з іншими господарюючими суб'єктами, юридичними та фізичними особами, державними установами тощо [2]. Адекватним до зазначених вимог є стратегічний підхід щодо організації управління забезпеченням розрахунково-платіжної дисципліни.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питання сутності та ролі управління забезпеченням розрахунково-платіжної дисципліни в зміцненні фінансового стану підприємства висвітлено в багатьох працях як вітчизняних, так й іноземних авторів. Значний внесок зробили: О. Гнатів, А. М. Поддєрьогін, О. С. Філімоненков, І. С. Зарубін, В. В. Баліцька, Н. О. Власова, В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. С. Єдинак, О. П. Мельникова, І. Ю. Гайдай, Н. С. Попович, З. В. Філатова, А. Г. Ротанова, Н. О. Ковальчук, І. М. Каріка, Н. В. Курта, А. Р. Ванієва, В. Вовк, О. Бугай, В. З. Бугай, Є. Л. Білий, С. Нестерова, М. Стегней, В. Сідун, К. С. Сурніна, І. Гнеушева, О. Каціло, Н. Л. Марусяк, О. О. Фаріон, М. Я. Яструбський, О. С. Червінська, О. І. Демків, С. В. Вацко, О. М. Рибалко, М. Б. Сичова, О. В. Лепьохін, М. А. Болух, В. З. Бурчеський, В. В. Яцишена, Л. А. Некрасенко, І. М. Гнилосир, Т. О. Смірнова, К. К. Усатюк. Однак, незважаючи на наявні ґрунтовні результати, відсутній комплексний підхід щодо забезпечення розрахунково-платіжної дисципліни в зміцненні фінансового стану підприємства в умовах фінансово-економічної кризи у країні.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Розрахунково-платіжна дисципліна полягає в суворому дотриманні суб'єктами господарювання встановлених правил проведення розрахункових операцій і виконанні засадничих принципів здійснення грошових розрахунків. Додержання платіжної дисципліни сприяє прискоренню кругообороту коштів і зміцненню фінансового стану підприємства. Порушення розрахункової дисципліни найчастіше буває наслідком незадовільної роботи фінансових служб підприємства або його складного фінансового стану. Платіжна дисципліна передбачає передусім здійснення підприємствами платежів за фінансовими зобов'язаннями в повному обсязі та в установлені строки. Отже, її забезпечення залежить від фінансового стану суб'єктів господарювання і водночас впливає на їх фінансовий стан [3]. В сучасних умовах розрахунково-платіжні відносини потребують все більше уваги до себе, особливо з огляду на те, що саме на їх основі можливе розгортання ланцюгової реакції порушення розрахунково-платіжної дисципліни між підприємствами, що безумовно, негативно вплине на виробничо-торговельні відносини у цілому. Тобто боргові процеси є об'єктивною реальністю виробничих та ринкових процесів, що вимагають належної організації фінансового контролю за розрахунково-платіжною дисципліною на підприємстві виробничої сфери [2]. Метою статті є систематизація й узагальнення накопичених знань щодо найпоширеніших порушень розрахунково-платіжної дисципліни підприємств та організації її методики фінансового контролю за ними на підприємствах виробничої сфери.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ефективна організація розрахунків підприємства з постачальниками і покупцями є важливою умовою забезпечення нормального кругообороту коштів у господарстві, посилення госпрозрахунку та підвищення ефективності виробництва.

О. Гнатів підкреслює, що вчені по-різному розглядають категорію «розрахунки». Деякі з них визначають їх як систему взаємовідносин; інші стверджують, що це безпосередньо взаємовідносини (тобто не «система»); дехто тільки пояснює економічну сутність розрахунків, не наводячи їх визначення. Платіж є частиною системи розрахунків, а не навпаки. Отже, не можна отожденовати платежі з розрахунками. Розрахунки – це ширше поняття, і варто погодитися з думкою тих авторів, які вважають, що розрахунки включають систему організації і регулювання платежів [4].

А. М. Поддєрьогін та О. С. Філімоненков відзначали, що усі суб'єкти господарювання повинні правильно, відповідно до діючих нормативних документів організувати зберігання та витрачання коштів, своєчасно розраховуватися за своїми платіжними зобов'язаннями з постачальниками продукції, товарів, виконавцями робіт, надавачами послуг, ланками фінансово-кредитної системи, установами та організаціями, як правило, у безготівковому порядку через установи банків та під їх контроль, тобто дотримуватися розрахунково-платіжної дисципліни. За неправильне зберігання та витрачання грошових коштів, несвочасні розрахунки та платежі підприємства сплачують на користь відповідних суб'єктів у встановленому розмірі пеню, штрафи, недотримки [5].

І.Є.Зарубін зазначає, що актуальними поточними задачами платіжної політики є забезпечення достатності коштів для своєчасних розрахунків по поточних зобов'язаннях, податкове планування з метою мінімізації податкових платежів, проведення реструктуризації заборгованості по платежах у бюджет, впровадження програми заходів для ліквідації заборгованості по виплаті заробітної плати, управління дебіторською і кредиторською заборгованостями та ін. З урахуванням зазначених задач й особливостей процесу управління платежами І.Є.Зарубін розробив концепцію синтезу механізмів ефективної платіжної політики, згідно з якою процес оптимізації платіжної політики декомпонується на два рівні: стратегічного та поточного управління.

Завданнями на рівні стратегічного управління є досягнення високого рівня платоспроможності та оптимізація платіжного обігу, які здійснюються за допомогою методів стратегічного фінансового управління (моделі управління фінансовою стійкістю) та методів фінансового планування й контролінгу грошових потоків (моделі фінансового планування й контролінгу грошових потоків).

Завданнями на рівні поточного управління є: управління активами і капіталом, управління собівартістю продукції, управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, управління залишком коштів, управління прибутком. При цьому використовуються такі методи як фінансова діагностика, бюджетування, нормування обігових коштів, управління запасами, фінансова реструктуризація, конвертація заборгованості, податкове планування та такі моделі: моделі чинників платіжної політики, моделі оптимізації обігових коштів, моделі оптимізації фінансової структури капіталу, моделі управління дебіторською і кредиторською заборгованістю.

Отже, під внутрішнім механізмом ефективної платіжної політики розглядається система методів й моделей управління платежами на основі принципів ефективної платіжної політики та адаптивного підходу, що дозволяє структурувати процес управління платежами з метою підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутніх періодах [6].

Сьогодні в Україні спостерігаються криза неплатежів між підприємствами як за внутрішніми, так і за зовнішніми розрахунками, несвоєчасні надходження до бюджету та позабюджетних фондів. виправити це можна за умов впровадження на підприємствах високоякісного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю [4]. За безготівкових розрахунків відвантаження і оплата товарів не збігаються в часі, що призводить до виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості, така заборгованість у процесі фінансово-господарської діяльності є неминучою через авансові платежі в розрахунках. Водночас заборгованість може виникнути внаслідок порушення розрахунково-платіжної дисципліни.

Дебіторська заборгованість є наслідком господарських операцій, що мали місце в минулому, але підлягають погашенню в майбутньому, оскільки по суті незавершено залишається така угода. Дебіторська заборгованість покупців - це фактично безвідсоткова позика контрагентам. Її рівень визначається підприємством за умовами розрахунків зі своїми клієнтами. Якщо ці умови є суворими, то зменшується обсяг продажу товарів через те, що покупці не мають можливості придбати товар в кредит і, відповідно, зменшується величина дебіторської заборгованості за рахунками клієнтів. З іншого боку, якщо розрахункові умови послаблюються, з'являється більше замовників, зростає товарооборот і сума дебіторської заборгованості.

Послаблення розрахункових умов, що збільшує дебіторську заборгованість покупців, має свої переваги і недоліки. Так, з одного боку - це зростання обсягу продажу товарів та прибутку, а з іншого - збільшення суми безнадійних боргів та додаткові фінансові витрати через наявність на балансі дебіторської заборгованості.

О.С. Червінська, О.І. Демків, С.В. Вацко сформулювали алгоритм, що дасть змогу оптимізувати управління дебіторською заборгованістю на підприємстві, суть якого зводиться до призначення відповідальної особи з управління дебіторською заборгованістю, управління формуванням дебіторської заборгованості (проведення постійного моніторингу дебіторської заборгованості, розроблення кредитної політики, планування дебіторської заборгованості на наступний період), управління інкасацією дебіторської заборгованості (аналіз протермінованої дебіторської заборгованості, використання сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості та інших інструментів погашення, робота з дебіторами) та розрахунок ефективності управління дебіторською заборгованістю [7].

Стосовно іншого виду заборгованості підприємства, пов'язану з порушенням розрахункової дисципліни, то кредиторська заборгованість належить до позапланових залучених джерел формування оборотних коштів. Її породжує брак власних оборотних коштів.

Наявність кредиторської заборгованості постачальникам свідчить про участь у господарському обороті підприємства коштів інших суб'єктів господарювання. Інакше кажучи, кредиторська заборгованість - це короткострокові зобов'язання підприємств, які виникають за: розрахунками з бюджетом; за розрахунковими документами, строк оплати яких не настав і які не сплачено в строк; за невідфактурованими поставками-розрахунками взаємних вимог; за векселями, строк оплати яких не настав і які не сплачено в строк; за короткостроковими кредитами.

Для ефективного управління кредиторської заборгованості необхідне проведення наступних заходів: постійний контроль кредиторської заборгованості (оскільки при умовному управлінні кредиторська заборгованість може стати додатковою, а головне, дешевим джерелом залучення позикових засобів), контроль за правильністю оформлення і складання договорів з контрагентами відповідно до чинного законодавства; спостереження за термінами оплати договорів; контроль за своєчасним здійсненням платежів, ранжирування контрагентів в реєстрі платежів, створення рівнів контрагентів дозволить істотно заощадити засоби підприємства. Існує наступна черговість платежів підприємства в режимі економії:

- 1 рівень – банк (неприпустиме прострочення навіть на 1 день),
- 2 рівень – податки (прострочення припустиме, якщо несплачену суму задекларували) та заробітна плата співробітникам (тах затримка - 2 місяця),
- 3 рівень – постачальники (припускають відстрочення не більше 5 днів, прострочення неможливе),
- 4 рівень – постачальники, що ліцензуються (якщо давали квоту, важко ще раз отримати) та унікальні постачальники (тільки в них потрібна сировина),
- 5 рівень – конкурентні постачальники (можна претендувати на відстрочення).

Логічним продовженням аналізу стану розрахунків на підприємстві є узагальнення та порівняння результатів проведеного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості. Необхідність такого порівняння впливає із двостороннього відображення розрахунків підприємства, що досліджуються, у фінансовій звітності, - з одного боку, дебіторській та, з другого боку, кредиторській заборгованості.

Суть запропонованої оцінки полягає у співставленні загальної величини дебіторської та кредиторської заборгованостей та в розрізі окремих її видів. Крім того, доцільно використати ряд аналітичних фінансових коефіцієнтів, що характеризують взаємне співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості та їх вплив на фінансовий стан підприємства. Зокрема, це співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості:

$$K_{\text{спів}} = K3/D3,$$

де D3 - загальна сума дебіторської заборгованості;

K3 - загальна сума кредиторської заборгованості.

Нормативне значення цього показника визначено в межах 1,5 - 2.

Також існує максимальна (гранична) кредиторська заборгованість, що може бути погашена за наявної дебіторської заборгованості. Економічний сенс якої у цьому випадку полягає у визначенні кредиторської заборгованості, яку погашають лише за рахунок дебіторської заборгованості, за умовного зупинення виробництва у момент часу, в який здійснюється оцінка.

Умовою розрахунку величини граничної кредиторської заборгованості є відсутність у підприємства на рахунку грошових коштів; якщо ж насправді ці кошти є, то на їх розмір суму зменшують величину кредиторської заборгованості. При цьому величину шуканої граничної кредиторської заборгованості необхідно визначати з врахуванням того, що за час повернення дебіторами їхнього боргу сума кредиторської заборгованості за рахунок її обслуговування зростає. За рахунок наявної дебіторської заборгованості, крім основної суми кредиторського боргу, має бути погашена і величина його обслуговування. Цю вимогу можна подати у вигляді такого рівняння:

$$D_{\text{ч}} = K_{\text{гран.н.с.}} + \sum_{T=T_0}^{T_0} OKt,$$

де D_ч - сума чистого доходу, який одержало підприємство за рахунок повернення йому дебіторської заборгованості, після сплати всіх податків;

K_{гран.н.с.} - шукана величина граничної кредиторської заборгованості;

T₀ - момент часу, за який здійснюється оцінка;

T_д - момент часу, за який здійснюється повне повернення підприємству дебіторської заборгованості, наявної у момент T₀;

OKt - сума обслуговування кредиторського боргу підприємства у будь-який момент часу t відрізка T_д, T₀.

Величину K_{гран.н.с.} визначають методом ітерації, виходячи із забезпечення перетворення поданого рівняння у рівність [8].

Стан розрахунків дебіторської та кредиторської заборгованості безпосередньо впливає як на ліквідність, так і на фінансову стійкість підприємства. Адже недостатня фінансова стійкість підприємства найчастіше зумовлює неплатоспроможність, надмірна - створення надлишкових запасів і резервів, що збільшує витрати на їхнє утримання, стримує темп розвитку підприємства. Тому правильність підходів до кількісної оцінки фінансової стійкості підприємства вкрай важлива для нього, бо дає змогу виявити причини фінансової дестабілізації, розробити й реалізувати конкретні заходи щодо усунення першопричин. Найбільш поширені показники оцінки ліквідності та фінансової стійкості представлені на рисунку 1.

Однією з основних умов стабільного фінансового стану підприємства є надходження грошових коштів, що забезпечує покриття його поточних зобов'язань. Аналіз грошових потоків, пов'язаний із з'ясуванням причин, які вплинули на збільшення (зменшення) припливу грошових коштів та збільшення (зменшення) їх відпливу.

Необхідність проведення аналізу грошових потоків полягає в обмеженості грошових ресурсів на підприємстві, нестійкому фінансовому стані багатьох підприємств, ризику втрати платоспроможності, а також в підвищенні рівня ефективності управління грошовими потоками та ін.

В процесі аналізу фінансових потоків досліджуються характеристики потоків грошових засобів підприємства (притоки, відтоки, чистих грошових потоків) в

розрізі поточної, інвестиційної та фінансової діяльності: обсяг, тривалість, періодичність, структура, динаміка. Результати трендового аналізу фінансових потоків дозволяють оцінити перспективи зміни фінансового стану підприємства. Забезпечення збалансованості фінансових потоків становить основу для їх оптимізації.

Негативні наслідки надлишкового фінансового потоку виявляються у зменшенні внаслідок інфляції реальної вартості надлишкових коштів, втраті прибутку від залученого в обіг капіталу. Негативні наслідки дефіцитного фінансового потоку виявляються у зниженні ліквідності активів і платоспроможності підприємства в цілому, в зростанні недопустимої кредиторської заборгованості, затримках у погашенні кредитів, а в кінцевому результаті – у зниженні рентабельності авансованого капіталу.

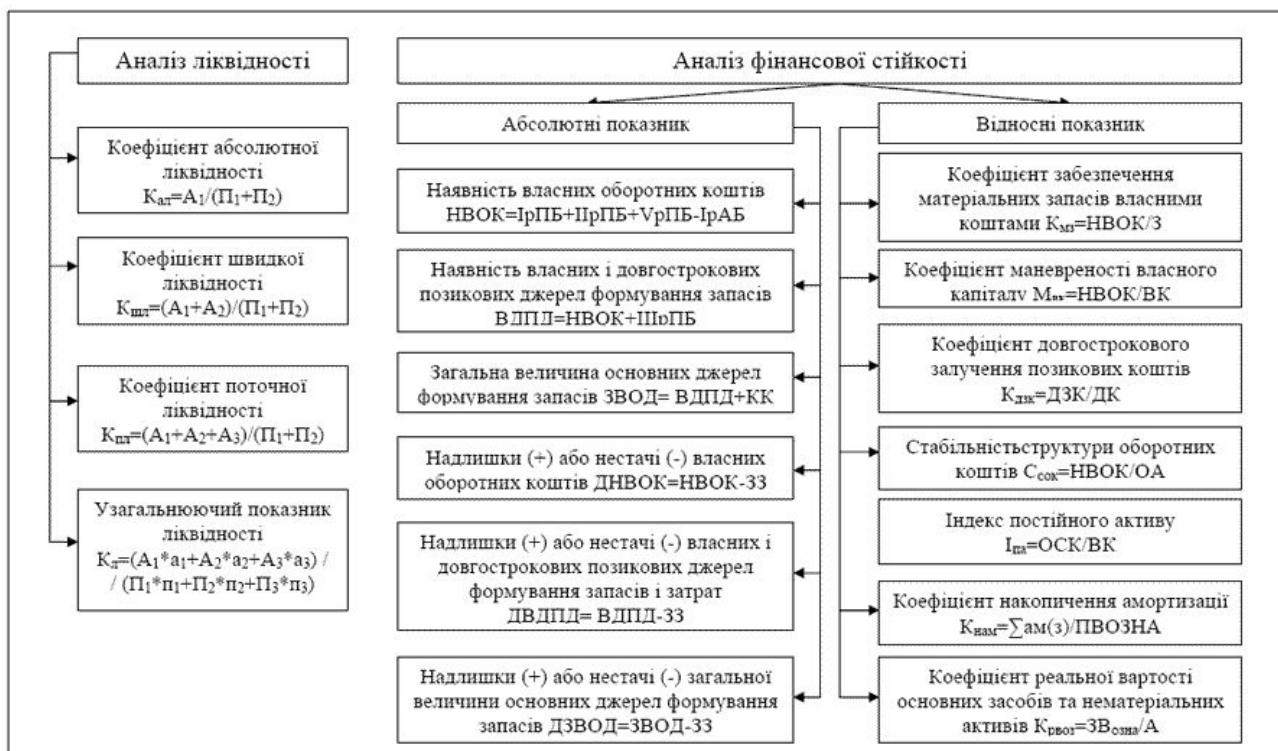

Рисунок 1. Взаємозв'язок ключових показників багатокритеріального аналізу впливу розрахунково-платіжної дисципліни підприємства рівні його ліквідності та фінансової стійкості

Статистика свідчить, що підприємства припиняють свою діяльність частіше внаслідок нестачі грошових коштів, тобто при недостатньому рівні платоспроможності, ніж через недостатню рентабельність [9].

Для аналізу руху грошових потоків розраховують суми джерел і використання коштів. На основі виявлених факторів, що впливають на грошові потоки, представляють звіт про початкового і кінцевого сальдо коштів підприємства.

Наступним етапом дослідження причин, що обумовили зниження ліквідності є оцінка формування, руху й використання потоків коштів підприємства. Для цього розділяють джерела коштів на «короткострокові» та «довгострокові». Оптимальна структура джерел і використання коштів представлена на рисунку 2. Оптимальність досягається за умови, коли за рахунок довгострокових джерел фінансується не більше 80% необоротних активів і біля 20% оборотних активів.

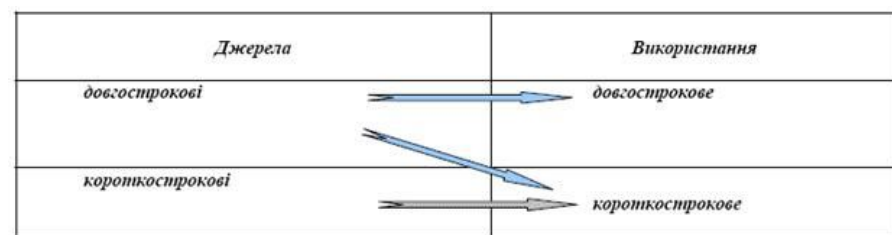

Рисунок 2. Оптимальна структура джерел і використання коштів

Незадовільний фінансовий стан підприємств України обумовлений низькою ефективністю господарювання, тіннізацією грошових потоків із метою ухилення від оподаткування, неефективним використанням обігових коштів, і, як наслідок, це спричиняє обмеженість грошових ресурсів і втрату платоспроможності. А це, насамперед, викликано нерациональним та необґрунтованим управлінням рухом фінансових ресурсів і фінансовими відносинами на підприємствах, що відносить дану проблему до розряду стратегічних.

Забезпечення перспективної платоспроможності підприємства неможливе без здійснення прогнозування його грошових потоків, яке є одним із найменш вивчених питань. Це питання тісно пов'язане як зі стратегічним плануванням розвитку підприємства в майбутньому, так і зі здійсненням поточного фінансового планування.

Прогнозування грошових потоків - це визначення можливих джерел надходження та напрямків використання грошових коштів, рух яких можна представити як синхронні рухи по рахунках дебіторів та кредиторів. Виходячи з того, що більшість показників важко спрогнозувати з достатньою точністю, планування грошового потоку зводиться до складання бюджету грошових коштів у прогностичному періоді. Для цього детермінують найважливіші показники потоку: об'єм продажу; долю виторгу від реалізації за готівку; прогноз дебіторської та кредиторської заборгованості та ін.

З метою забезпечення прозорості та передбачуваності руху грошових потоків рекомендовано здійснювати їх бюджетування.

Шик Л.М. та Жердьова А.С. пропонують керівництву підприємств здійснювати прогнозування потоку грошових коштів, яке здійснюватиметься у формі складання звіту, у якому відобразитимуться всі надходження та використання грошових коштів у процесі очікуваних операцій за визначений період. Такий прогноз дасть змогу керівництву передбачити нестачу або надлишок грошових коштів ще до їх виникнення та дозволить отримати достатній час для коригування запланованих дій.

Запропонований бюджет руху грошових коштів відобразить потребу в зовнішньому фінансуванні (обсяг кредитів, інвестицій), а також сприятиме точнішому визначенню обсягів такого фінансування. Його призначення полягає в забезпеченні збалансованості надходжень грошових коштів (відповідних планованим доходам) та їх списанні (відповідно до запланованих витрат) бізнесу по бюджетних періодах.

Прогнозування грошових потоків підприємства передбачатиме наступні операції:

- прогнозування грошових надходжень за період;
- планування відтоку грошових коштів;
- розрахунок чистого грошового потоку (надлишку або нестачі грошових коштів);
- розрахунок потреби у фінансуванні.

Такий платіжний баланс відображає надходження та витатки грошових коштів за різними статтями та джерелами. Розробка та складання платіжного балансу підприємства передбачає попереднє складання плану господарських операцій з подальшою розробкою на його основі графіку надходжень та витатків грошових

коштів, після чого складається бюджет руху грошових коштів та відбувається його перевірка на наявність достатності суми грошових коштів від здійснення операційної діяльності.

Слід зазначити, що прогнозування бюджету грошових коштів відбувається на основі даних попередніх періодів. Однак такий підхід має враховувати, що попередні дані та прорахунки містили в собі певні похибки та передбачати, що майбутнє підприємства буде відмінним від минулого через недотримання або зміну його стратегії.

Тому розробка та подальше застосування платіжного балансу для підприємства не є доцільним без орієнтації на його стратегію. Адже керівництво при розробці перспективного прогнозування має бути цілком впевнене у фінансовому забезпеченні досягнення обраної ним мети. Враховуючи перераховане, складання, прогнозування та подальша розробка платіжного балансу, графіка надходжень і витрат та, власне, бюджету руху грошових коштів має прогнозуватися «від досягнутого» з урахуванням певних змін та здійсненням коригувань [10].

Грошові надходження підприємств відіграють значну роль у процесі кругообігу коштів. Враховуючи важливість вивчення та актуальність ефективної оптимізації руху грошових потоків підприємства в сучасній економічній ситуації необхідно постійно підтримувати рівновагу потоків виплат та надходжень з урахуванням резервів платіжних засобів для забезпечення ефективної діяльності підприємства як у поточному, так і перспективному періоді. У процесі бюджетування досягається оптимізація грошових потоків, тобто знаходження такого співвідношення між вхідними та вихідними грошовими потоками, між напрямками й умовами залучення та використання грошових потоків, яке дає змогу досягти найкращих результатів діяльності, а саме - максимізації прибутку [11].

Отже, ефективність управління грошовими потоками визначається синхронізацією надходжень і виплат, підтримкою постійної платоспроможності підприємства та раціональним використанням фінансових ресурсів, які формуються із внутрішніх та зовнішніх джерел.

ВИСНОВКИ

Господарювання в умовах ринку передбачає пошук факторів, які безпосередньо впливають на ефективність управління. Фінансово-господарська діяльність суб'єктів господарювання зумовлює функціонування системи розрахунків та взаємодіє з нею. Розрахунки, маючи постійно діючий, динамічний характер, потребують певних управлінських впливів, що виробляються в системі фінансового менеджменту на основі переробки численних потоків різноманітної економічної інформації.

Розрахунки – важливий інструмент регулювання економічних відносин між суб'єктами господарської діяльності та невід'ємний елемент процесу розширеного відтворення, формування, розподілу (перерозподілу) суспільного продукту. Найважливіші фінансові показники – платоспроможність та ліквідність – обчислюються виходячи з облікових даних про заборгованість за розрахунками та характеризують фінансовий стан кожного підприємства і держави вцілому, впливають на рівень інвестиційної привабливості, кредитоспроможності, загальної рентабельності. Незабезпеченість підприємств власними оборотними коштами викликає прорахунки в управлінні заборгованістю як дебіторською, так і кредиторською [4].

Отже, розрахунково-платіжна система посідає важливе місце в економіці. Основна її мета – забезпечення розвитку виробництва товарів і послуг, без якого економічні відносини в суспільстві неможливі.

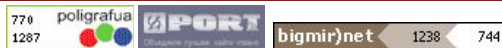
Дотримання розрахунково-платіжної дисципліни впливає не тільки на виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості, але й на такі важливі аспекти існування підприємства як формування оборотних активів та фінансової структури капіталу підприємства.

Представлений узагальнений підхід до аналізу розрахунково-платіжної дисципліни допоможе оперативнo виявляти її порушення та впливати на відновлення забезпечення.

Література

1. Приймак І.І. Стратегія забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання в економіці України / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Львів – 2007
2. Разборська О.О., Нечепорук О.П. Дослідження стану організації фінансового контролю розрахунково-платіжної дисципліни підприємства виробничої сфери / Міжнародна науково-практична інтернет-конференція / Електронний ресурс, режим доступу: <http://intkonf.org/>
3. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств / А.М. Поддєрьогін. – Вид. 3-тє. – К.: Вид-во КНЕУ, 2000. – 460 с.
4. О. Гнатів Облікова політика щодо розрахунків підприємств і формування її елементів / Економічні науки / Облік, фінанси, кредит, 2009.
5. Філімонович О.С. Фінанси підприємств: Навч. посіб. – 2 вид., переробл. і допов. – К.: МАУП, 2004. – 328 с.
6. І.Є.Зарубін Синтез механізмів ефективної платіжної політики великого металургійного комплексу / І.Є. Зарубін // Автореф. дис. ... канд. екон. наук. – Донецьк, 2007. – 18 с.
7. О.С. Червінська, О.І. Демків, С.В. Вацко Управління дебіторською заборгованістю на підприємстві / Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.10
8. Славюк Р.А. Фінанси підприємств: Навч. посіб. - 3-є вид., доп. перероб. - К.: ЦУЛ, 2002. - С. 309
9. Іонін Є.Є. Розв'язання питань методологічного обґрунтування понять "платоспроможність" і "ліквідність" / Є.Є. Іонін // Актуальні проблеми економіки (укр.). - 2004. - № 6. - С.30-43.
10. Шик Л.М., Жердлова А.С. Проблеми управління грошовими потоками підприємства з метою забезпечення його платоспроможності / Вісник Запорізького національного університету, №1(3), 2008, с. 161-167.
11. Некрасенко Л.А, Гнилиця І.М. Напрями удосконалення управління грошовими потоками суб'єктів господарювання / Електронний ресурс, режим доступу: <http://pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2011/v2i3/118.pdf>.

Стаття надійшла до редакції 14.09.2012 р.

ТОВ "ДКС Центр"